

NORSK
SENTRUMSUTVIKLING
- sterkere sammen!

VEILEDER SENTRUMSREGNSKAP

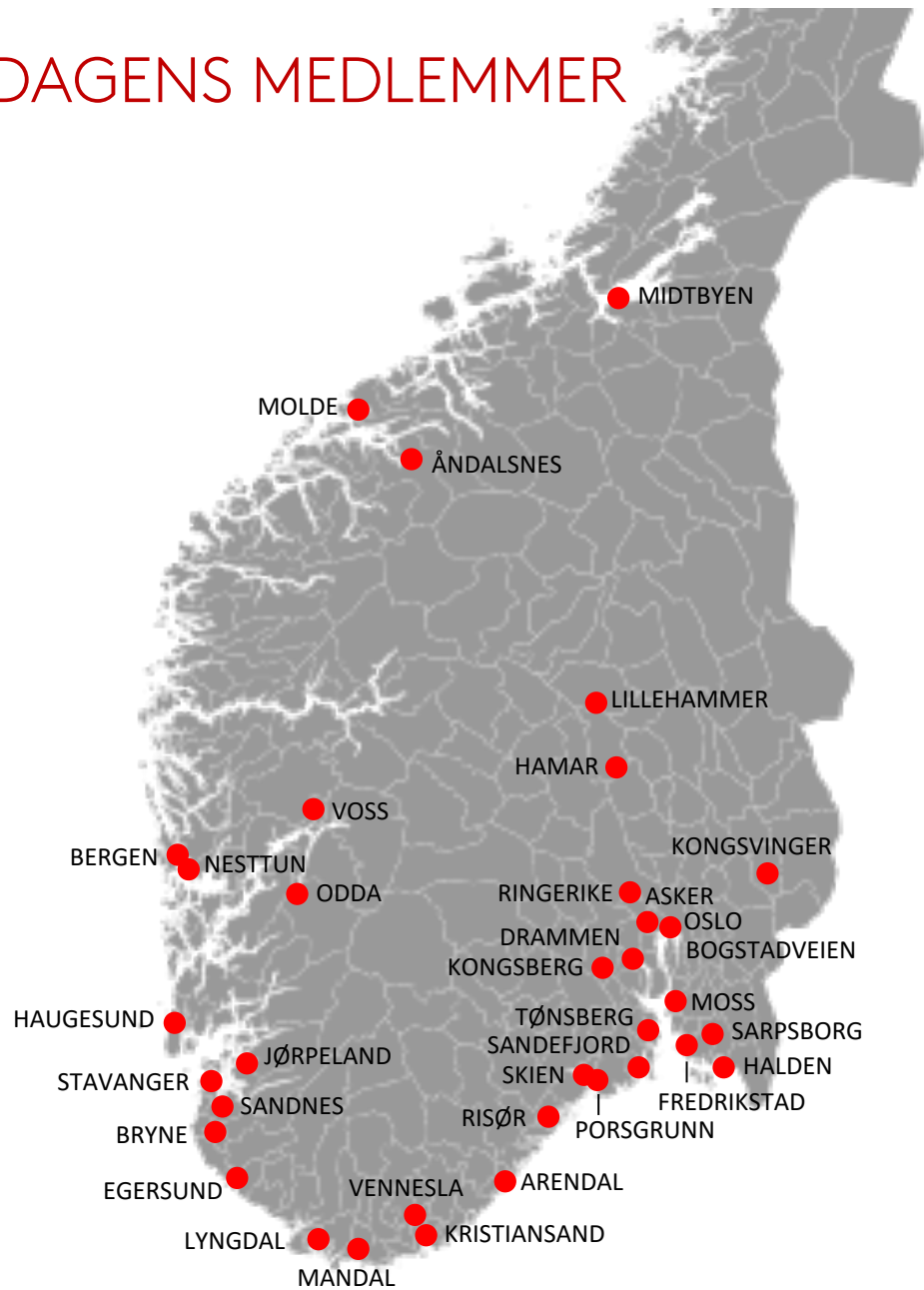
Seminar i Forum for byutvikling og bytransport 27. april 2022

KRISTIN GUSTAVSEN

Daglig leder / sivilarkitekt

KORT OM NSU

DAGENS MEDLEMMER

LEVERANSER / SATSNINGSOMRÅDER

NETTVERK

NSU tilbyr et kompetansenettverk med bransjekolleger som er inspirerende, støttende og utviklende.

Både faglig og personlig erfaringsutveksling.

PÅVIRKNING

NSU påvirker rammevilkårene for positiv utvikling av sterke by- og tettstedssentrum.

Felles front nasjonalt, støtte lokalt.

VERKTØY

NSU gir medlemmene nyttige verktøy og fellesløsninger til utvikling av eget by- og tettstedssentrum.

BAKGRUNN FOR VEILEDEREN

VEILEDER FOR UTARBEIDING AV

SENTRUMSREGNSKAP

Et sentrumsregnskap skal gjøre byer og tettsteder i stand til å følge opp sentrumsutviklingen jevnlig, og gjennom monitorering av egen sentrumsutvikling være i stand til fatte de riktige beslutninger for en positiv utvikling.

Veilederen er ment som en støtte til byene i arbeidet med å rasjonalisere utarbeiding av mest mulig hensiktsmessige sentrumsregnskap, basert på samme datakilder og utvalg.

Det gir en tilleggsverdi i form av relevant sammenligningsgrunnlag mellom byene, som del av å forstå egen utvikling.

[GÅ TIL VEILEDER](#) ↓

[LES INNLEDNING](#) ↓

BAKGRUNN

- Gjennom de siste årene har det i økende grad blitt vektlagt en innovativ og faktabasert tilnærming.
- Flere byer har utarbeidet sentrumsregnskap eller tilsvarende oppstillinger.
- Det foreligger ingen norm eller mal for slike arbeider. De ulike studiene har derfor hatt ulik innretning og anvendelse av ulike kildegrunnlag.
- Samlet er konsekvensene at byene sitter på svake beslutningsgrunnlag og styringsredskaper i sentrumsutviklingsarbeidet, herunder fraværende sammenstillingsgrunnlag både internt i byene og mellom byer.
- Det medfører også et svakere grunnlag for felles forståelse av status og utviklingstrender, som er en viktig pilar i et konstruktivt offentlig-privat sentrumssamarbeid.

BAKGRUNN

Prosjektgruppen har bestått av:

- » Line Jeppesen, Fredrikstad Næringsforening
- » Jon Anders Henriksen, Oslo Handelsstands Forening
- » Geir Hammersmark, Arendal kommune
- » Kirsten Schultz, Midtbyen Management
- » Paal Grini, Stavanger kommune
- » Grete Waaseth, Steinkjer kommune

Adm. direktør i NSU, Kristin Gustavsen har vært prosjektleder.

Kommunal- og Moderniseringsdepartementet har etter søknad gitt tilskudd til arbeidet.

EFFEKT MÅL

Effekten av arbeidet skal være å gjøre byer og tettsteder i stand til å følge opp sentrumsutviklingen jevnlig, og gjennom monitorering av egen sentrumsutvikling være i stand til å fatte de riktige beslutninger for positiv utvikling.

Mer utdypet skal det bidra til å:

- styrke arbeidene med en mer faktabasert sentrumsutvikling, både i planfase og ved evaluering av gjennomførte tiltak
- skape et viktig grunnlag for felles (myndigheter og publikum) forståelse av status og utvikling, som grunnlag for sentrumssamarbeid
- øke tilgangen til relevante og kvalitativt gode datakilder
- øke muligheten for sammenligning mellom byer, noe som er viktig for å skille mer universelle trender og lokale forhold
- bidra til å framskynde utviklingen av rasjonelle løsninger for 'Sentrums Digitale Tvilling'

SENTRALE DISKUSJONER UNDERVEIS

SENTRALE DISKUSJONER UNDERVEIS

- Hvordan tilpasse oss byenes ulike størrelser?
- Hvordan gjøre det overkommelig å komme i gang?
- Hva er den viktigste kjerneinformasjonen?
- Hvilke kilder er tilgjengelige – som er:

ROBUSTE

Objektivt faktagrunnlag

TILGJENGELIGE OVER TID

Vurdere utvikling etter tiltak

JEVNLIK OPPDATERT

Løpende indikatorer

Det har også vært vurdert i hvilken grad indikatorer og kilder er gode verktøy for lokal bruk, samtidig som de er sammenlignbare nasjonalt og kan vurderes også opp mot internasjonale utviklingstrekk.

OPPBYGGING

For å stimulere til at flere byer kommer i gang med arbeidet, samt for å gjøre regnskapene sammenlignbare fra by til by, er veilederen bygget opp med tre nivåer.

OPPBYGGING

NIVÅER

BASISREGNSKAP

- » Omsetning
- » Besøksregistrering
- » Beboere og arbeidsplasser

GÅ TIL NIVÅ →

TILVALG

- » Reiseinformasjon- og utvikling
- » Sosioøkonomiske data
- » Klimaregnskap
- » Verdiroseindikatorer o.l.
- » Ringvirkningsanalyser
- » Spørreundersøkelser

GÅ TIL NIVÅ →

LOKALE INDIKATORER

- » Stedstilpassede løsninger

GÅ TIL NIVÅ →

OPPBYGGING

NIVÅER

BASISREGNSKAP

- » Omsetning
- » Besøksregistrering
- » Beboere og arbeidsplasser

GÅ TIL NIVÅ →

TILVALG

- » Reiseinformasjon- og utvikling
- » Sosioøkonomiske data
- » Klimaregnskap
- » Verdiroseindikatorer o.l.
- » Ringvirkningsanalyser
- » Spørreundersøkelser

GÅ TIL NIVÅ →

LOKALE INDIKATORER

- » Stedstilpassede løsninger

GÅ TIL NIVÅ →

BASISREGNSKAP

INDIKATORER

OMSETNING

[GÅ TIL INDIKATOR →](#)

BESØKSREGISTRERING

[GÅ TIL INDIKATOR →](#)

BEBOERE OG ARBEIDSPLASSE

[GÅ TIL INDIKATOR →](#)

OMSETNING – DISKUSJONER/UTFORDRINGER

Kilder

Anbefaling: Momsregistrering hos SSB

- Formeldt godkjente tall
- Pålitelige og tilgjengelige
- 3-4 måneders forsinkelse.
- Fanger ikke opp datterselskap i konsernregnskap eller enkeltmannsforetak.
- Dialog med skatteetaten

Alternativer:

Brønnøysundregisteret, Proff m.fl. Tilgjengelige tidligst 6-7 måneder inn i neste regnskapsår.

Løpende registrerer omsetnings-opplysninger fra medlemmer. Fordeler: oppdaterte og detaljerte på tidsperioder. Ulemper: meget ressurskrevende å følge opp mot virksomhetene som skal rapportere, samt vanskelig å få tilstrekkelig komplett.

Øvrige transaksjonsdata. Som over.

OMSETNING – DISKUSJONER/UTFORDRINGER

NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3
DAGLIGVARE <u>47.11</u> + <u>47.2</u> (unntatt <u>47.251</u> og <u>47.26</u>)	DAGLIGVARE <u>47.11</u> + <u>47.2</u> (unntatt <u>47.251</u> og <u>47.26</u>)	DETALJ VAREGRUPPE <u>47</u> (unntatt <u>47.3</u> , <u>47.251</u> , <u>47.642</u> , <u>47.8</u> og <u>47.9</u>)
KLÆR, SKO OG VESKER <u>47.71</u> + <u>47.72</u>	KLÆR, SKO OG VESKER <u>47.71</u> + <u>47.72</u>	
HUS OG HJEM <u>47.19</u> + <u>47.4</u> + <u>47.5</u> (unntatt <u>47.594</u>)	ANNEN UTVALGSVARE <u>47.19</u> + <u>47.4</u> + <u>47.5</u> + <u>47.6</u> + <u>47.73</u> + <u>47.74</u> + <u>47.75</u> + <u>47.76</u> + <u>47.77</u> + <u>47.78</u> + <u>47.79</u>	
SPESIALBUTIKKER <u>47.594</u> + <u>47.63</u> + <u>47.73</u> + <u>47.74</u> + <u>47.75</u> + <u>47.76</u> + <u>47.77</u> + <u>47.78</u> + <u>47.79</u>		
SPORT/SPILL/LEKER OG BØKER <u>47.61</u> + <u>47.62</u> + <u>47.641</u> + <u>47.65</u>		
OVERNATTING <u>55.1</u> + <u>55.2</u> + <u>55.3</u> + <u>55.9</u>		
SERVERING <u>56.1</u> + <u>56.3</u> (kantiner ikke tatt med)	OVERNATTING, SERVERING OG PERSONLIG TJENESTEYTING <u>55.1</u> + <u>55.2</u> + <u>55.3</u> + <u>55.9</u> + <u>56.1</u> + <u>56.3</u> + <u>96.02</u> + <u>96.04</u>	
PERSONLIG TJENESTEYTING <u>96.02</u> + <u>96.04</u>		PERSONLIG TJENESTEYTING <u>96.02</u> + <u>96.04</u>

BESØKSREGISTRERING – DISKUSJONER/UTFORDRINGER

Kilder

Anbefaling: Elektronisk og kontinuerlig gjennom døgnet.

Definerte passeringpunkter og/eller fastmonterte målere i gatenettet av påslåtte mobilenheter.

Alternativer:

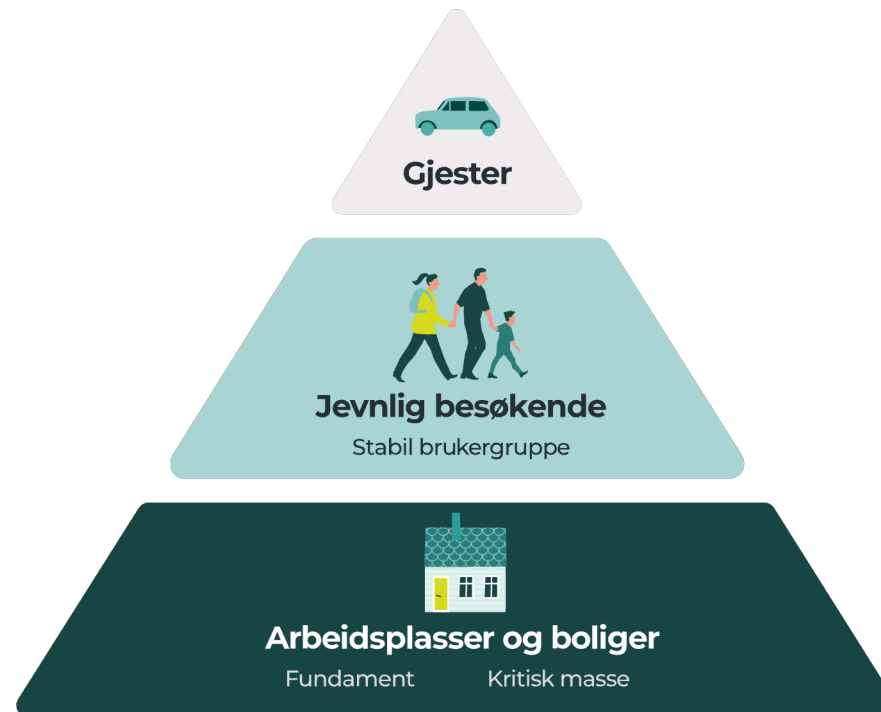
Teleleverandørene tilbyr også løsninger, f.eks. Telia City Vitality Insight og Telenor Mobility Analytics. Stedfestet på rutenett (500×500 meter).

På sikt interessante løsninger, men pt. lite detaljert og trenger noe mer uttesting før de er fullt ut klare som faktabasert grunnlag med tilstrekkelig grad av nøyaktighet.

BEBOERE- OG ARBEIDSPLASSER – DISKUSJONER/UTFORDRINGER

Kilder

Anbefaling: Flere muligheter tilgjengelig, urangert.

OPPBYGGING

NIVÅER

BASISREGNSKAP

- » Omsetning
- » Besøksregistrering
- » Beboere og arbeidsplasser

GÅ TIL NIVÅ →

TILVALG

- » Reiseinformasjon- og utvikling
- » Sosioøkonomiske data
- » Klimaregnskap
- » Verdiroseindikatorer o.l.
- » Ringvirkningsanalyser
- » Spørreundersøkelser

GÅ TIL NIVÅ →

LOKALE INDIKATORER

- » Stedstilpassede løsninger

GÅ TIL NIVÅ →

OPPBYGGING

NIVÅER

BASISREGNSKAP

- » Omsetning
- » Besøksregistrering
- » Beboere og arbeidsplasser

GÅ TIL NIVÅ →

TILVALG

- » Reiseinformasjon- og utvikling
- » Sosioøkonomiske data
- » Klimaregnskap
- » Verdiroseindikatorer o.l.
- » Ringvirkningsanalyser
- » Spørreundersøkelser

GÅ TIL NIVÅ →

LOKALE INDIKATORER

- » Stedstilpassede løsninger

GÅ TIL NIVÅ →

Veikart til sterke samarbeid for attraktive og livskraftige sentrum

Oppdrag fra KDD
Planlagt lansert innen Q2 2022

4.5 Måle utvikling og effekt

Oppdatert og systematisert faktagrunnlag om status og utviklingstrender, er også et sentralt virkemiddel i sentrumsutviklingen.

Det gjør byer og tettsteder i stand til å følge opp sentrumsutviklingen jevnlig, og gjennom monitorering av egen sentrumsutvikling være i stand til fatte de riktige beslutninger for en positiv utvikling.

Uformelle virkemidler

Faktaoversikt /
sentrumsregnskap

HØRINGSFORSLAG – IKKE LANSERT

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN!

KRISTIN GUSTAVSEN

kristin@byen.no